

ATASSUT

FM 2016/72

Siverth K. Heilmann

03.06. 2016

Forespørgselsdebat om erhvervsudvikling af fiskeri og fangst i Østgrønland, herunder etablering af bæredygtige indhandlingsanlæg samt gunstige rammer for udviklingen af en fiskeriflåde i Ittoqqortoormiit, Tasiilaq og omegn.

(Medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Partii Naleraq)

Indledningsvis vil vi gerne takke medlem af Inatsisartut Hans Enoksen, Partii Naleraq for fremsættelse af dette interessante forslag til forespørgselsdebat, som vi fra ATASSUT har følgende debatbidrag til:

Forslagsstilleren har fuldstændig ret i, at der politisk er behov for i højere grad end tilfældet er i dag, at der gøres en større indsats i at fremme fisker- og fangererhvervet i Østgrønland. I Østgrønland og særligt i Tasiilaq og de omkringliggende bygder, har der gennem mange år været indsatser for at fremme overgangen fra fangersamfund til fiskerierhvervet, det gennem ESU's støtteordninger til joller og fiskefartøjer, og indtil videre i bedre omfang end på vestkysten.

Vi er i ATASSUT enige med forslagsstilleren om etablering af bæredygtige indhandlingsanlæg. Men vi kender jo også til, at der på grund af de manglende tilstedeværelser af fisk og fangst dyr, har begrænset antallet af indhandlingsanlæg, eller lukket og nogle steder nedrevet de af det offentligt-ejede bygninger. Men gudskelov er der i nogle byer og bygder, hvor man både gennem private og offentlige initiativer, nu hvor tilstedeværelsen er fisk er kommet tilbage, genåbnet nogle indhandlingsanlæg, efter at de gennem mange år bare har stået som historiske monumenter, og dermed skabt beskæftigelse hos fiskerne og i de landbaserede erhverv.

Derfor er det utroligt vigtigt, at man i forhold til udviklingsplanlægningen sørger for at inddrage de forskellige interessenter fra erhvervslivet og produktionen. Hvis ikke der er indhandlingsanlæg, så er der heller ikke indtjeningsmuligheder og omvendt hvis ikke der er fiskere, er der heller ikke grundlag for etablere de landbaserede dele af arbejdspladserne.

Selvom forsøgsfiskeriprojekterne ikke altid har været en succes, så er det allerede kendt at der i de Østgrønlandske kyster er en masse fisk, det er blot et spørgsmål om vores vilje og hvad og hvordan vi rent politisk vil bidrage til at skabe muligheder. Selvstændige og interesserede dukker op og har udvist velvilje, men med de til tider manglende indhandlings- og havnefaciliteter, er målene til tider ikke blevet til en realitet.

Hvis en udvikling skal bære godt frugt med sig, så kan man ikke komme udenom en sammenhængende planlægning. Hvad angår fiskeri, indhandlingsanlæg og ikke mindst eksportmarkedet, gode erfaringer, bevidsthed om svaghederne er ting der bør komme frem hvis der skal ske fremskridt og til dette har vi brug for gode rådgivningskonsulenter.

Landbaserede indhandlingssteder kan være gode, særligt hvis de har en vedvarende eksistens, men fra ATASSUT anbefale at man til at begynde med, kunne have flydende indhandlingsskibe som kan flyttes rundt, hvor man fra politisk side stiller det op som en mulighed med krav om ansættelse af hjemmehørende arbejdskraft. Og vi skal fra ATASSUT på det kraftigste opfordre til at Inatsisartut og Naalakkersuisut skal gøre en indsats for at indgå et samarbejde med Island, der har så stor erfaring og viden omkring flyfragt og eksport af fisk.

Det er ellers fint, at der er blevet givet tilladelse til i forbindelse med forsøgsfiskeriet i Østgrønland, at der stilles et indhandlingsskib til rådighed hvor de mindre fiskefartøjer kan indhandle, så man på den måde under forsøgsfiskeriet giver jollefiskere og andre mindre fiskefartøjer mulighed for at indhandle i deres nærområder. Men kysten i Østgrønland er meget langstrakt, og uden at de enkelte forsøgsfiskerier bliver forstyrret, mener vi i ATASSUT at der muligheder for fiskere gennem en bedre koordinering og planlægning.

I selve byen Tasiilaq, ved jeg at der blandt private erhvervsdrivende ellers er interesse for et indhandlingssted, men den største udfordring hvad det angår er havnefaciliteterne og plads til losning, og såfremt der sker en henvendelse, så kan man heller ikke komme udenom at skulle inddrage kommunen i planlægningen og udformningen. Hvis ikke jeg husker helt forkert, blev der for en del år siden bygget et indhandlingsanlæg i bygden Sermiligaaq, men da det lå for tæt på Polarøils tankanlæg, har det begrænset indhandlingsmulighederne.

Fra ATASSUT er vi glade for og støtter op om Naalakkersuisuts intentioner om fortsat at yde ESU støtte til Østgrønland, såfremt vi i udviklingen ikke blot skal være ved snakken, så kan man ikke komme udenom politisk opbakning, ligeledes er vi rigtig tilfredse med andre initiativer, som autoriseret kursus og undervisning i motorlære.

Ittoqqortoormiit ligger meget isoleret, hvor det primære erhverv er fangst til havs samt jagtture efter moskusokser. Det ligger ved udmundingen af et af verdens største fjorde, med masser af sæler, narhvaler samt andre fangst dyr, derfor må man gå ud fra at der også må være en del fisk. Ved fangstområdet er der ikke noget nævneværdigt fiskeri og der foregår heller ikke indhandling, og selvom jeg ikke lige husker årstallet, så mener jeg at der har været foretaget forsøgsfiskeri med en trawler i nærområdet, og såvidt jeg husker var det vidst et mindre godt resultat.

Det meste af året er Ittoqqortoormiit omgivet af havis og med masser af isbjerge, og jeg husker at det kunne være farligt at begive sig ud i både. Men i disse år hvor isen har ændret sig mærkbart og dermed også mulighederne for at færdes til havs, så vil vi fra ATASSUT gerne benytte denne lejlighed, til i høj grad at opmuntre mulige interesserede til, at gå ind i et forsøgsprojekt for at få klarlagt fiskebestandene i dette kæmpe fjordsystem. Det kunne jo være, at der denne gang kom et bedre resultat ud af et forsøgsfiskeri.

Til sidst vil vi gerne takke Naalakkersuisut for at have afsat midler, med det i sigte at der skal etableres et anlæg til tørring af moskuskød. Og vi skal atter fra ATASSUT takke forslagsstilleren, for at give os muligheden for at ytre vores holdninger til dette vigtige debateme. Og vi ønsker ligesom dig, at der i forhold til ovennævnte emner, kommer til at blive taget vigtige skridt for Østgrønland.

Tak.